

MAATWERK EN GELIJKE KANS OP ONDERSTEUNING BIJ STAP NAAR ARBEIDSMARKT

In Nederland hebben 840.000 jongvolwassenen te maken met een psychische kwetsbaarheid, zoals een trauma, angststoornis, verslaving, depressie, dwang- en eetstoornis. Hun achtergronden zijn divers: jongvolwassenen met een praktische opleiding en migratieachtergrond, jonge statushouders, KOPP/KOV¹, zwerfjongeren en jongeren met ernstige, langdurige of terugkerende psychische aandoeningen. Een groot deel van deze jongvolwassenen volgt een mbo-opleiding en wil graag na deze opleiding aan de slag op de arbeidsmarkt. Voor velen is de overgang van school naar werk echter niet vanzelfsprekend. Uit ervaring weten wij dat goede begeleiding van school naar werk essentieel is voor een duurzame stap naar de arbeidsmarkt.

Wij, jongvolwassenen van het ervaringsdeskundig panel Team GeestKracht, pleiten daarom al geruime tijd voor een structurele borging van nazorg in het mbo en betere ondersteuning bij de stap naar de arbeidsmarkt. Wij zijn dan ook erg blij dat dit in het voorliggende wetsvoorstel vorm krijgt. Hoewel wij overwegend positief zijn, zien wij mogelijkheden om het wetsvoorstel nog beter aan te laten sluiten op de behoeften van jongvolwassenen in kwetsbare omstandigheden en de uitdagingen van deze tijd. Daarom doen wij hieronder een aantal voorstellen voor mogelijke aanpassingen:

➤ **Evaluatiemoment na een jaar**

In het wetsvoorstel staat dat mbo-instellingen studenten met een ondersteuningsbehoefte extra loopbaanbegeleiding moeten aanbieden. Er is gekozen om de ondersteuning te beperken tot een jaar na diplomering. Wij pleiten ervoor om de loopbaanbegeleiding niet te beëindigen na een jaar, maar om in plaats daarvan te kiezen voor een evaluatiemoment waardoor ondersteuning op maat geregeld kan worden. De juiste begeleiding is afhankelijk van de persoon en de situatie. Waar sommige jongeren misschien voldoende hebben aan slechts een paar maanden begeleiding, zullen anderen wellicht meer dan een jaar ondersteuning nodig hebben. Door te kiezen voor een evaluatiemoment kan er beter worden aangestuurd op de persoonlijke behoeften van de jongere. Zo kan de begeleider samen met de jongere zelf op basis van duidelijke criteria beoordelen of langere nazorg nodig is.

➤ **Landelijke criteria garanderen gelijke kans op ondersteuning**

In het wetsvoorstel wordt benoemd dat de beleidscriteria voor mbo-instellingen het beste op regionaal niveau gedefinieerd kunnen worden, omdat er sterke verschillen zijn tussen mbo-instellingen. Wij ervaren echter dat het gebrek aan landelijke criteria vooral leidt tot sterke verschillen in wat mbo-instellingen jongvolwassenen met een ondersteuningsbehoefte bieden aan maatwerk en ondersteuning. Het zou niet moeten uitmaken op welke onderwijsinstelling en in welke gemeente je naar school gaat of je geholpen wordt of niet. Door op landelijk niveau criteria vast te stellen, garanderen we dat er geen verschillen in kwaliteit en aanbod zijn tussen onderwijsinstellingen en gemeenten en dat iedere jongvolwassen toegang heeft tot goede ondersteuning. Deze criteria kunnen tot stand komen door goed overleg met de verschillende betrokken partijen én de jongeren om wie het gaat. Waar landelijke criteria wenselijk zijn, kan de precieze invulling van het beleid wel op regionaal worden vastgesteld om goed aan te sluiten bij de regionale verschillen en de praktijk van de mbo-instellingen.

¹ Kinderen van Ouders met Psychische Problemen (KOPP) en Kinderen van Ouders met een Verslaving (KOV).

➤ **Ondersteuning voor studenten van alle mbo-opleidingen**

Het wetsvoorstel heeft op dit moment voornamelijk betrekking op mbo-instellingen die ondersteuning bieden aan studenten die gaan diplomeren van de entree en bol niveau 2. Studenten die een Beroepsbegeleidende leerweg (bbl) opleiding volgen van niveau 2, niveau 3 en niveau 4 kunnen optioneel ondersteuning krijgen en studenten van het pro en vso worden vooralsnog helemaal uitgesloten. Wij vinden het van belang dat alle mbo-studenten en de laatstgenoemde doelgroepen ook worden opgenomen in het wetsvoorstel. Het is niet wenselijk om onderscheid te maken op basis van opleidingsniveau, want op alle niveaus zijn er jongeren die in meer of in mindere mate psychisch kwetsbaar zijn en extra begeleiding kunnen gebruiken.

Wij hopen dat u onze punten meeneemt bij de verdere uitwerking van het wetsvoorstel dat ter consultatie voor ligt. Zo kunnen we ervoor zorgen dat jongvolwassenen met een psychische kwetsbaarheid de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben en zorgen we dat zij een gelijkwaardige positie krijgen op de arbeidsmarkt.

Noaz Asbroek

Voorzitter Team Geestkracht

noaz.asbroek@fnozorgvoorkansen.nl

Mede namens: Amber, Anna, Anouk, Ahmed, Emma, Ghermay, Hannah, Ivanka, Igor, Joyce, Laura, Leon, Lisette, Maryama, Monique, Nihâl, Renate, Robin, Rog er, Sandr o, Sifra, Stephanie, Thijs, Vivian en Yeabsira